NORAKSTS
Lieta Nr.142208511
(1-0252-13/25)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 17.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis M.Markovs,

piedaloties sūdzības iesniedzējai *L.Z.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc *L.Z.* (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) sūdzības par Lielvārdes novada domes Administratīvās komisijas 2011.gada 16.jūnija lēmuma Nr.D37-33/11 (turpmāk – Lēmums) grozīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 9.jūnijā plkst.11.40 Lielvārdes novada pašvaldības būvvaldes būvinspektors *M.K.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.400626 (turpmāk – Protokols) par patvaļīgu būvniecību īpašumā "*/Nosaukums/*", */pagasts/*, Lielvārdes novads, norādot, ka īpašumā tiek izbūvēts jauns iebraucamais ceļš ar pieslēgumu autoceļam */ceļa posms/* bez akceptēta tehniskā projekta, bez būvatļaujas, bez obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas.

Ar Lēmumu par būvniecību reglamentējošu normatīvo aktu prasību neievērošanu, sūdzības iesniedzējai tika uzlikts naudas sods Ls 275. Lēmumā norādīti šādi apsvērumi.

[1.1] Protokolā norādīts, ka sūdzības iesniedzēja Protokola saturam neiebilst, sūdzības iesniedzēja paskaidrojumu Protokolam nav pievienojusi. Protokolam pievienots Lielvārdes

novada būvvaldes būvinspektora 2011.gada 9.jūnijā sastādīts atzinums Nr.25 par būves pārbaudi, kur norādīts, ka būve apsekota 2011.gada 8.jūnijā plkst.10.00. Apsekošanas laikā konstatēts, ka īpašumā „*/Nosaukums/*", */pagasts/*, Lielvārdes novads, ir veikta piebraucamā ceļa izbūve – veikti zemes darbi, noņemta melnzeme, izveidots smilts segums, ceļš pieslēgts ceļam */ceļa posms/*. Būvdarbi veikti bez akceptēta tehniskā projekta, bez būvatļaujas, bez obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas. Atzinumā norādīts, ka darbus veic SIA „*/Nosaukums 2/*", kas nav reģistrēts būvkomersantu reģistrā.

[1.2] Komisijas sēdē sūdzības iesniedzēja paskaidroja, ka īpašums reģistrēts uz sūdzības iesniedzējas vārda zemesgrāmatā. Sūdzības iesniedzēja norādīja, ka, konsultējoties ar „Latvijas valsts ceļi", darbinieks ir norādījis uz atbildību par nelikumīgu ceļu būvniecību, tomēr tā kā sūdzības iesniedzējas kaimiņienes īpašumā esošais ceļš ir tikko remontēts un kaimiņiene varētu neļaut braukt pa šo servitūta ceļu būvtehnikai, sūdzības iesniedzēja nolēma būvēt savu ceļu. Turklāt sūdzības iesniedzējas dēls *M.Z.* norādīja, ka apzināti izbūvējis ceļu nelikumīgi.

[1.3] Lēmumā konstatēts, ka sūdzības iesniedzēja ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – nav pildījusi Būvniecības likuma 33. un 34.pantā un Ministru kabineta 1997.gada 1.oktobra noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 58. un 112.punktā noteiktos būvētāja pienākumus (izstrādāt projektu, saņemt būvatļauju, veikt obligāto civiltiesisko apdrošināšanu), par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 152.panta pirmajā un septītajā daļā. Komisija par administratīvo atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzina to, ka ceļa būvniecība veikta apzināti. Administratīvo atbildību mīkstinoši apstākļi netika konstatēti.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, sūdzības iesniedzēja vērsās ar sūdzību Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot grozīt Lēmumā noteiktā soda apmēru no Ls 275 uz Ls 50, atsaucoties uz LAPK 152.panta pirmo un septīto daļu.

[2.1] Sūdzības iesniedzēja sūdzībā norāda, ka, piemērojot administratīvo sodu, Lielvārdes novada domes Administratīvā komisija nav ņēmusi vērā, ka pastāv LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktā ietvertais atbildību mīkstinošais apstāklis – sūdzības iesniedzēja vaļsirdīgi nožēlo izdarīto, par ko liecina fakts, ka sūdzības iesniedzēja ir apturējusi ceļa būvdarbus, nav iebildusi administratīvā protokola saturam, ieradusies uz administratīvā pārkāpuma izskatīšanas sēdi, kur pilnībā atzina vainu un nožēloja izdarīto.

[2.2] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Lielvārdes novada domes Administratīvā komisija nepamatoti par atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzinusi faktu, ka apzināti veikta ceļa būvniecība, kaut gan LAPK 34.pants šādus atbildību pastiprinošos apstākļus neparedz.

[2.3] Bez tam sūdzības iesniedzēja uzsver, ka agrāk nav administratīvi sodīta, kā pensionārei ikmēneša ienākumi sastāda Ls 170. Sūdzības iesniedzēja papildus norāda, ka ar ceļa būvniecību trešo personu intereses netika aizskartas.

[3] Lielvārdes novada domes administratīvā komisija tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka sūdzību neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem, turklāt norādot uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Par atbildību pastiprinošo apstākli apzināti veikta ceļa nelikumīga būvniecība tika atzīta pēc sūdzības iesniedzējas un *M.Z.* uzklausīšanas, kad abi atzina, ka pirms ceļu būvdarbu uzsākšanas ir zinājuši, ka veiks ceļa būvniecību nelikumīgi, bez nepieciešamajiem dokumentiem un atļaujām, to pamatojot ar to, ka daudz personas Latvijā ceļu būvniecību veic nelikumīgi, pie tam par būvniecības darbu nelikumīgu veikšanu tikuši brīdināti, kad pirms darbu uzsākšanas Jumpravas pagasta pārvaldes vadītāja brīdināja sūdzības iesniedzēju un *M.Z.*, ka nevar uzsākt ceļa būvniecību bez projekta, jo tad tā tiks uzskatīta par nelikumīgu darbību.

[3.2] Par sūdzības iesniedzējas izdarītajiem pārkāpumiem – Būvniecības likuma 33. un 34.pantā un Vispārīgo būvnoteikumu 58. un 112.punktā noteikto būvētāja pienākumu (izstrādāt projektu, saņemt būvatļauju, veikt obligāto civiltiesisko apdrošināšanu) nepildīšanu atbildība paredzēta LAPK 152.panta pirmajā un septītajā daļā. Saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaicīgi, un tos izskata viena un tā pati institūcija, administratīvais sods tiek uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu. Konkrētajā lietā sods par sūdzības iesniedzējas pārkāpumiem paredzēts LAPK 152.panta pirmajā un septītajā daļā. Smagākais pārkāpums konkrētajā lietā ir ceļa būvniecība bez akceptēta tehniskā projekta, tātad sods tika uzlikts šīs sankcijas ietvaros (naudas sods no Ls 50 līdz Ls 500). Lemjot par soda apmēru, komisija ņēma vērā to, ka sūdzības iesniedzēja pilnīgi apzinājusies, ka tiek veikta ceļa nelikumīga būvniecība, ka tiek veikts nelikumīgs pieslēgums pie valsts vietējas nozīmes autoceļam, par ko paredzēta administratīvā atbildība. Līdz ar to sūdzības iesniedzējai netika uzlikts minimālais naudas sods.

[4] Sūdzības iesniedzēja tiesas sēdē sūdzību uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem apsvērumiem. Papildus paskaidroja, ka uzbūvētais ceļš nav nojaukts, kā arī nav norobežots no koplietošana ceļa ar grāvi, bet to neviens neizmantojot.

[5] Iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi ieradies nebija. Iestāde par pārstāvja neierašanos tiesu informēja ar 2013.gada 26.aprīļa iesniegumu, kurā norādīja, ka tiesas sēdes dienā nevar nodrošināt pārstāvja piedalīšanos.

LAPK 289.[11] panta pirmajā daļā ir noteikts, ja lietu nav iespējams iztiesāt sakarā ar to, ka uz tiesas sēdi nav ieradusies kāda persona, tiesa pieņem lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu uz noteiktu laiku.

No iepriekš minētās tiesību normas neizriet obligāta prasība, ja nav ieradusies kāda no personām, atlikt lietas izskatīšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa nekonstatēja apstākļus, kuru dēļ lieta nebūtu izskatāma bez iestādes pārstāvja klātbūtnes, un nolēma izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu bez iestādes pārstāvja piedalīšanās

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietā esošus pierādījumus, atzīst, ka sūdzība ir pamatota daļā.

[7] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzēja ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – nav pildījusi Būvniecības likuma 33. un 34.pantā un Vispārīgo būvnoteikumu 58. un 112.punktā noteiktos būvētāja pienākumus (izstrādāt projektu, saņemt būvatļauju, veikt obligāto civiltiesisko apdrošināšanu), par ko atbildība paredzēta LAPK 152.panta pirmajā un septītajā daļā un sūdzības iesniedzēja pārsūdzējusi Lēmumu daļā par soda apmēra noteikšanu.

[8] Lietā ir strīds par sūdzības iesniedzējai piemērotā soda apmēru. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka nepiekrīt piemērotajam soda apmēram un lūdz grozīt Lēmumā noteiktā soda apmēru no Ls 275 uz Ls 50. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Lielvārdes novada domes Administratīvā komisija nepamatoti par atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzinusi faktu, ka apzināti veikta ceļa būvniecība, jo LAPK 34.pants šādus atbildību pastiprinošos apstākļus neparedz.

Saskaņā ar LAPK 152.panta pirmo daļu par būves renovāciju, rekonstrukciju vai restaurāciju bez akceptēta projekta vai būvatļaujas uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem.

Saskaņā ar LAPK 152.panta septīto daļu par būvdarbu, kuriem nepieciešama būvatļauja un civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, veikšanu bez būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas pret nodarīto kaitējumu trešās personas dzīvībai un veselībai un zaudējumiem trešās personas mantai uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz četrsimt latiem, amatpersonām — no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām — no divsimt līdz divtūkstoš latiem *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī).*

Saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaicīgi, un tos izskata viena un tā pati institūcija (amatpersona), administratīvais sods tiek uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu. Ņemot vērā, ka gan LAPK 152.panta pirmā daļa paredz bargāku sankciju, soda apmērs piemērojams LAPK 152.panta pirmajā daļā paredzētās sankcijas robežās.

[9] Saskaņā ar LAPK 34.panta pirmo daļu atbildību par administratīvo pārkāpumu pastiprina šādi apstākļi:

1) ja prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt;

2) ja gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta vai ja pārkāpumu izdarījusi persona, kas agrāk izdarījusi noziegumu;

3) ja pārkāpumā iesaistīts nepilngadīgais;

4) ja pārkāpumu izdarījusi personu grupa;

5) ja pārkāpums izdarīts stihiskas nelaimes vai citos ārkārtējos apstākļos;

6) ja pārkāpums izdarīts alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā.

Iestāde sūdzības iesniedzējas rīcībā nav konstatējusi nevienu no LAPK 34.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem, bet kā atbildību pastiprinošu apstākli norādījusi, ka ceļa būvniecība veikta apzināti.

Saskaņā ar LAPK 33.panta trešo daļu institūcija (amatpersona), kas izlemj administratīvā pārkāpuma lietu, var atzīt par mīkstinošiem arī apstākļus, kuri likumā nav minēti. Savukārt atbildību pastiprinošo apstākļu konstatēšanā likumdevējs nav atstājis šādu rīcības brīvību.

Līdz ar to par atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzīstami tikai LAPK 34.panta pirmajā daļā minētie apstākļi un iestāde, pieņemot lēmumu, nevar šo uzskaitījumu papildināt.

[10] Saskaņā ar LAPK 32.panta otrajā daļā noteikto, uzliekot sodu, ņem vērā ne tikai atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, bet arī izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli.

Tas nozīmē, ka iestādei, nosakot soda apmēru, ir jāņem vērā atbildību pastiprinošie apstākļi un atbildību mīkstinošie apstākļi.

Ņemot vērā, ka iestāde Lēmumā norādījusi LAPK neparedzētu atbildību pastiprinošu apstākli, secināms, ka piemērotā soda apmērs noteikts neprecīzi, balstoties uz apstākļiem, kas nevar ietekmēt soda apmēru. Tādēļ piemērotā soda apmērs ir grozāms

[11] Lai izvērtētu, kāds sūdzības iesniedzējai piemērotais soda apmērs ir samērīgs, tiesai jāvērtē gan administratīvo atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu pastāvēšana, gan arī izdarītā pārkāpuma raksturs.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka lietā konstatējams atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstinošs apstāklis, jo viņa vaļsirdīgi nožēlo izdarīto, būvdarbus ir apturējusi, kā arī neiebilda administratīvā pārkāpuma protokola saturam.

No Lēmuma satura izriet, ka sūdzības iesniedzēja Administratīvās komisijas sēdē ir sniegusi paskaidrojumu par lietas apstākļiem, bet, tai pašā laikā, no sniegtā paskaidrojuma neizriet, ka sūdzības iesniedzēja nožēlo izdarīto pārkāpumu. Līdz ar to tiesa nekonstatē atbildību par administratīvo atbildību mīkstinošu apstākli. Tāpat tiesas ieskatā arī pārējie sūdzības iesniedzējas norādītie apstākļi nav uzskatāmi par tādiem, kas atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstina, jo prettiesiskas rīcības pārtraukšana un neiebilšana pret tās konstatēšanu nav uzskatāma par īpašu attieksmi pret pieļauto administratīvo pārkāpumu, kas varētu būt par pamatu piemērojamā soda samazināšanai.

Tāpat tiesas ieskatā, nosakot piemērojamā administratīvā soda apmētu, jāņem vērā to, ka atbilstoši sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādītajam sūdzības iesniedzēja ir apturējusi ceļa būvdarbus, tomēr kā sūdzības iesniedzēja norādīja tiesas sēdē, pārkāpuma sekas netika novērstas, proti, nelikumīgais pieslēgums vietējas nozīmes autoceļam līdz šim netika likvidēts, kā arī jāņem vērā uzsākto būvdarbu apmērs, kas, kā izriet no Lielvārdes novada būvvaldes 2011.gada 9.jūnija atzinuma Nr.25 par būves pārbaudi un tam pievienotās fotofiksācijas, ir būtisks – rezultātā ir izveidots pieslēgums valsts autoceļam un izveidots ceļa uzbērums valsts autoceļam pieguļošajā pļavā.

Ņemot vērā iepriekšminēto tiesas ieskatā Lēmumā noteiktais soda apmērs ir grozāms no

Ls 275 uz Ls 175.

Tiesas ieskatā sūdzības iesniedzējas norādītais pensijas apmērs nevar būt par pamatu mazākas sankcijas piemērošanai, jo no lietas materiāliem neizriet, ka šis būtu vienīgais sūdzības iesniedzējas ienākumu veids, kā arī tikai pensijas apmērs pilnībā neraksturo sūdzības iesniedzējas materiālo stāvokli.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 4.punktu un 289.[18]panta pirmo daļu,

nosprieda:

daļēji apmierināt *L.Z.* sūdzību par Lielvārdes novada domes Administratīvās komisijas 2011.gada 16.jūnija lēmuma Nr.D37-33/11 grozīšanu.

Grozīt *L.Z.* noteikto soda mēru, nosakot to saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 152.panta pirmo daļu 175 latu apmērā.

Pārējā daļā sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no tā paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) M.Markovs

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M.Markovs
Rīgā, 2013.gada17.maijā

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu.